LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTRO
Į S A K Y M A S

DĖL LIETUVOS MOKSLO IR STUDIJŲ INSTITUCIJŲ KOMPIUTERIŲ TINKLO LITNET PASLAUGŲ TEIKIMO TVARKOS APRAŠO IR LIETUVOS MOKSLO IR STUDIJŲ INSTITUCIJŲ KOMPIUTERIŲ TINKLO LITNET NAUDOJIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO

2011 m. liepos 18 d. Nr. V-1348
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos mokslo ir studijų institucijų kompiuterių tinklo LITNET struktūros ir valdymo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. kovo 16 d. įsakymu Nr. V-436 (Žin., 2011, Nr. 37-1787), 11 punktu ir atsižvelgdamas į Lietuvos mokslo ir studijų institucijų kompiuterių tinklo LITNET tarybos 2011 m. gegužės 12 d. posėdžio protokolą Nr. 2,

t v i r t i n u pridedamus:

1. Lietuvos mokslo ir studijų institucijų kompiuterių tinklo LITNET paslaugų teikimo tvarkos aprašą;

2. Lietuvos mokslo ir studijų institucijų kompiuterių tinklo LITNET naudojimo taisykles.

ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTRAS GINTARAS STEPONAVIČIUS

_____

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
švietimo ir mokslo ministro
2011 m. liepos 18 d. įsakymu Nr. V-1348

LIETUVOS MOKSLO IR STUDIJŲ INSTITUCIJŲ KOMPIUTERIŲ TINKLO LITNET PASLAUGŲ TEIKIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos mokslo ir studijų kompiuterių tinklo LITNET paslaugų teikimo tvarkos aprašas nustato Lietuvos mokslo ir studijų kompiuterių tinklo LITNET (toliau – LITNET) paslaugų teikimo tvarką prie LITNET tinklo prijungtoms institucijoms.

II. INSTITUCIJŲ JUNGIMAS PRIE LITNET

2. Prie LITNET gali būti prijungtos ir jo resursais bei teikiamomis paslaugomis gali naudotis:

2.1. mokslo ir studijų institucijos, atitinkančios Mokslo ir studijų įstatymo nuostatas;

2.2. švietimo institucijos, atitinkančios Švietimo įstatymo nuostatas;

2.3. institucijos, teisės aktų nustatyta tvarka vykdančios Švietimo įstatyme bei Mokslo ir studijų įstatyme numatytas funkcijas, šių funkcijų vykdymui;

2.4. institucijos, vykdančios Švietimo įstatymo bei Mokslo ir studijų įstatymo nuostatas atitinkančias programas arba projektus, šių programų ar projektų vykdymui;

2.5. kultūros institucijos, tenkinančios viešuosius poreikius (bibliotekos, muziejai ir kt.).

3. Institucija, vykdanti Švietimo įstatyme bei Mokslo ir studijų įstatyme numatytas funkcijas, savaime neįgyja teisės besąlygiškai prisijungti prie LITNET ir naudotis jo paslaugomis.

4. Institucija, norinti prisijungti prie LITNET tinklo, turi pateikti prašymą LITNET tarybos pirmininkui.

5. Institucijos pateiktame prašyme dėl prijungimo prie LITNET turi būti nurodyta:

5.1. LITNET tinklo ir paslaugų naudojimo tikslas ir poreikis;

5.2. jungiamų į tinklą kompiuterių skaičius ir numatomas jo augimas per ateinančius dvejus metus;

5.3. darbuotojų, kurie naudosis LITNET paslaugomis, skaičius ir jo kitimo tendencijos;

5.4. atsakingas už institucijos prijungimą darbuotojas.

6. Prašymas nagrinėjamas LITNET tarybos nustatyta tvarka.

7. Institucijos prijungimo techninis sprendimas ir prijungimo parametrai parenkami atsižvelgiant į:

7.1. LITNET resursų poreikį institucijos veiklai, atitinkančiai LITNET paskirtį ir neprieštaraujančiai LITNET tinklo naudojimo taisyklėms;

7.2. institucijos jungiamų kompiuterių skaičių ir darbuotojų, kurie naudosis LITNET paslaugomis, skaičių;

7.3. technines galimybes LITNET jungimo mazge.

8. LITNET tarybos įgaliotas LITNET techninio centro funkcijas vykdantis universitetas su prijungiama institucija sudaro Institucijos prijungimo prie LITNET sutartį, kurioje nustatomos LITNET paslaugų teikimo ir prijungimo eksploatacijos sąlygos. Standartines ir specialiąsias Institucijos prijungimo prie LITNET sutarties sąlygas nustato LITNET taryba.

9. Išlaidas, reikalingas institucijos jungčiai ir jos funkcionavimui, institucija apmoka pati.

10. Sprendimą dėl jungimo mazgo plėtros priima LITNET taryba LITNET ekspertų grupės teikimu.

III. LITNET PASLAUGŲ APIMTIS IR TEIKIMAS

11. Prijungtai institucijai Institucijos prijungimo prie LITNET sutarties sąlygomis teikiama duomenų perdavimo Lietuvos ir tarptautiniuose tinkluose paslauga.

12. Institucijos prijungimo prie LITNET sutartyje nustatytomis sąlygomis LITNET techninis centras prijungtai institucijai gali teikti e-bendravimo ir kitas informacines paslaugas, pvz., tarnybinį elektroninį paštą, resursus interneto svetainei, filtrus nepageidautinai informacijai filtruoti ir kt.

13. Jungimo mazgą valdantis LITNET techninis centras atlieka tinklo veikimo stebėjimą iki institucijos jungimo taško ir turi teisę inspektuoti apsauginę stotį institucijos įvade.

14. LITNET tinklo incidentų tyrimo tarnybos (toliau – LITNET CERT) operatyviai informuoja prijungtą instituciją apie jos tinkle kilusius incidentus ir imasi priemonių, kad LITNET tinklo ir paslaugų naudotojai patirtų kuo mažesnę žalą.

15. LITNET paslaugų teikimas gali būti sustabdytas techninio centro sprendimu, jei:

15.1. iš institucijos kompiuterių tinklo vyksta tęstiniai ar pakartotiniai saugumo incidentai – kol bus pašalintos šiuos incidentus sukeliančios priežastys;

15.2. institucijos darbuotojas, atsakingas už prijungtos institucijos kompiuterių tinklo veikimą (toliau – institucijos tinklo administratorius) nereaguoja į pranešimus apie incidentus – kol bus išspręstas institucijos tinklo administratoriaus paskyrimo klausimas ir pašalintos incidentus sukėlusios priežastys;

15.3. sukeltas incidentas kelia grėsmę LITNET tinklo veikimo integralumui – sustabdoma nedelsiant ir tol, kol bus pašalintos grėsmės.

16. LITNET paslaugų teikimas gali būti nutrauktas LITNET tarybos sprendimu, jei:

16.1. institucija pažeidžia švietimo ir mokslo ministro patvirtintas Lietuvos mokslo ir studijų institucijų kompiuterių tinklo LITNET naudojimo taisykles (toliau – LITNET tinklo naudojimo taisykles);

16.2. institucija pažeidžia Institucijos prijungimo prie LITNET sutarties sąlygas.

17. LITNET paslaugų teikimas prijungtai institucijai gali būti ribojamas:

17.1. siekiant užtikrinti nekomercinį LITNET naudojimą (pvz., mokslo ir technologijų parkams, verslo inkubatoriams ir pan.). Tokias institucijas ar jų kategorijas ir teikiamų paslaugų ribojimus nustato LITNET taryba;

17.2. siekiant užtikrinti tinkamą LITNET tinklo resursų naudojimą, nepažeidžiantį kitų prie LITNET prijungtų institucijų interesų.

18. Prie LITNET prijungta institucija privalo:

18.1. paskirti institucijos tinklo administratorių, kuris atsakingas už institucijos tinkle kilusių incidentų operatyvų sprendimą, bendradarbiavimą su LITNET CERT tarnybomis, ir pan.;

18.2. laikytis LITNET tinklo naudojimo taisyklių;

18.3. savavališkai nekeisti Institucijos prijungimo prie LITNET sutartyje nustatytų prijungimo parametrų;

18.4. užtikrinti saugų ir incidentų nesukeliantį institucijos tinklo veikimą naudojantis LITNET paslaugomis;

18.5. bendradarbiauti su LITNET CERT tarnybomis išaiškinant incidentus, sukeltus iš institucijos kompiuterių tinklo, ir nedelsdama likviduoti incidentus sukėlusias priežastis;

18.6. įdiegti ir eksploatuoti Lietuvos Respublikos teisės aktais bei LITNET tarybos sprendimais nustatytas ir LITNET tinkle privalomas saugumo bei įvykių registravimo priemones;

18.7. leisti naudoti įrengtą duomenų perdavimo kanalą kitų institucijų jungimui.

19. Prie LITNET prijungta institucija gali:

19.1. teikti motyvuotą prašymą LITNET tarybai dėl papildomų paslaugų suteikimo ar jų apimties pakeitimo;

19.2. teikti prašymą dėl papildomų e-paslaugų suteikimo;

19.3. atsijungti nuo LITNET Institucijos prijungimo prie LITNET sutartyje numatytomis sąlygomis;

19.4. kreiptis dėl naujų paslaugų diegimo LITNET tinkle ir kt.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

20. LITNET paslaugų teikimo tvarkos aprašas keičiamas LITNET tarybos teikimu.

_____

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
švietimo ir mokslo ministro
2011 m. liepos 18 d. įsakymu Nr. V-1348

LIETUVOS MOKSLO IR STUDIJŲ INSTITUCIJŲ KOMPIUTERIŲ TINKLO LITNET NAUDOJIMO TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos mokslo ir studijų institucijų kompiuterių tinklo LITNET (toliau – LITNET) naudojimo taisyklės (toliau – šios taisyklės) apibrėžia teisėto, saugaus ir etiško kompiuterių bei kompiuterių tinklo naudojimo principus visiems LITNET tinklo naudotojams.

2. Šios taisyklės yra privalomos visiems fiziniams ir juridiniams asmenims, kurie naudojasi LITNET tinklu ir jame teikiamomis paslaugomis.

3. LITNET veikimo ir valdymo, infrastruktūros ir jame teikiamų paslaugų palaikymo bei plėtros principai yra apibrėžti Švietimo ir mokslo ministerijos ir LITNET techninių centrų funkcijas vykdančių universitetų 2011 m. sausio 12 d. bendradarbiavimo sutartyje Nr. S-12.

4. Šiose taisyklėse kompiuterių tinklo ar kompiuterių saugumo incidentas suprantamas kaip nepageidaujamą poveikį kompiuterio ar kompiuterių tinklo veikimui turintis įvykis, kurio rezultatas – turtinė ar neturtinė žala asmeniui, grėsmė informacijos, tinklo ir paslaugų saugumui bei vientisumui.

5. LITNET tinkle:

5.1. prie LITNET prijungtoms institucijoms teikiamos duomenų perdavimo ir su juo susijusios paslaugos teisės aktuose nurodytoms šių institucijų funkcijoms įgyvendinti;

5.2. sudaromos sąlygos Lietuvos švietimo, mokslo ir studijų institucijoms naudotis kokybiškomis duomenų perdavimo priemonėmis bei technologijomis;

5.3. sudaroma galimybė visiems besimokantiems ir užsiimantiems moksline tiriamąja veikla naudotis Europos akademinio tinklo GEANT teikiamomis paslaugomis;

5.4. sudaromos sąlygos mokslininkams naudotis pažangiausiomis technologijomis, dalyvauti nacionaliniuose ir tarptautiniuose projektuose;

5.5. LITNET tinklo naudotojams pateikiami inovatyvūs kompiuterių tinklo paslaugų sprendimai.

II. LITNET TINKLO NAUDOJIMAS

6. Prie LITNET institucija prijungiama LITNET tarybos sprendimu, vadovaujantis LITNET paslaugų teikimo tvarkos aprašu.

7. Prijungimas prie LITNET nesuteikia prijungtai institucijai teisės jungti kitas institucijas.

8. LITNET tinklo resursus ir paslaugas galima naudoti:

8.1. veikloms, atitinkančioms LITNET tinklo paskirtį;

8.2. švietimui, mokslui ir studijoms;

8.3. kitoms veikloms, susijusioms su Švietimo bei Mokslo ir studijų įstatymuose įvardintų funkcijų įgyvendinimu.

9. LITNET tinkle draudžiama:

9.1. LITNET tinklo resursus naudoti komercinei veiklai;

9.2. atlikti veiksmus, pažeidžiančius fizinio ar juridinio asmens teises, kurias saugo autorių, gretutinių ir intelektinės nuosavybės teisių apsaugos įstatymai. Tokiais veiksmais, be kita ko, laikoma:

9.2.1. diegti, naudoti, saugoti ar platinti programinę įrangą pažeidžiant licencijos reikalavimus ar jos neturint;

9.2.2. neteisėtai kopijuoti ar platinti autorių teisėmis apsaugotus kūrinius;

9.3. atlikti tyčinius ar neatsargius veiksmus, kurie trikdo kompiuterių tinklo ar tinklo naudotojų darbą, nesankcionuotai naudoja ar keičia sistemas arba informaciją. Tokiais veiksmais, be kita ko, laikoma:

9.3.1. kompiuterių virusų platinimas;

9.3.2. tinklo kanalų užtvindymas bereikalingais paketais;

9.3.3. brukalo (*SPAM*) platinimas;

9.3.4. nesuderintas su administratoriais tinklo paslaugų skenavimas;

9.3.5. nesankcionuotas prisijungimas arba bandymas prisijungti prie paslaugų;

9.3.6. techninės įrangos funkcionavimo trikdymas.

9.4. atlikti kitus veiksmus, kurie gali sukelti kompiuterių saugumo incidentą;

9.5. skelbti žalingą, netoleruotiną informaciją ar nuorodas į ją. Tokia informacija, be kita ko, laikoma:

9.5.1. pornografinio ar erotinio pobūdžio informacija;

9.5.2. nacionalinę, rasinę, tautinę, religinę neapykantą kurstanti, smurtą, terorizmą propaguojanti informacija;

9.5.3. tikrovės neatitinkanti informacija, diskredituojanti arba įžeidžianti instituciją, valstybes ar privačius asmenis;

9.6. pažeisti kitų tinklų, kurių paslaugomis naudojamasi, naudojimo arba ekvivalentiškas taisykles;

9.7. atlikti bet kokius kitus veiksmus, pažeidžiančius Lietuvos Respublikos įstatymus, tarptautines sutartis ir kitus teisės aktus.

10. Prie LITNET prijungta institucija:

10.1. privalo užtikrinti, kad LITNET tinklas būtų naudojamas nepažeidžiant tinklo naudojimo taisyklių;

10.2. privalo užtikrinti, kad LITNET tinklas nebūtų naudojamas jokiai neteisėtai veiklai;

10.3. institucijos svečiams gali suteikti tik terminuotą prieigą prie LITNET tinklo resursų, išskyrus tinklo resursų bendro naudojimo atvejus, kai tai reglamentuoja tarptautiniai ir tarpinstituciniai LITNET susitarimai.

11. LITNET tinklu besinaudojantys fiziniai ir juridiniai asmenys privalo laikytis LITNET veiklą reglamentuojančių dokumentų nuostatų, interneto etiketo taisyklių.

III. ATSAKOMYBĖ UŽ LITNET TINKLO NAUDOJIMO PAŽEIDIMUS

12. Prie LITNET tinklo prijungtai institucijai, pažeidusiai šias taisykles, remiantis LITNET paslaugų teikimo tvarkos aprašo nuostatomis LITNET paslaugų teikimas gali būti sustabdytas, apribotas arba nutrauktas.

13. LITNET neatsako už prijungtos institucijos nuostolius, patirtus naudojantis LITNET paslaugomis.

14. Dėl prie LITNET prijungtos institucijos kaltės atsiradusi materialinė ir moralinė žala išieškoma Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

15. Rekomenduotina, kad prie LITNET prijungta institucija nustatytų savas šioms taisyklėms neprieštaraujančias Institucijos kompiuterių tinklo naudojimo taisykles.

16. Šios taisykles keičiamos LITNET tarybos teikimu.

_____